

Mit kergetsz¹ engem? Nehéz neked, akit kértek² az ösztöke³ ellen rugódoznod.⁴

Nagypéntek 2021

„Amíg tehát Pilátus az ítélszékekben ült, felesége ezt üzenté neki: Ne avatkozz ennek az igaz embernek a dolgába, mert sokat szenvedtem ma álmomban miatta!” Máté 27: 19.

Virágvasárnap és nagycsütörtökön már sokat hallottunk a mi Urunk Jézus Krisztus szenvedéseinek körülményeiről. Az evangéliumokból megtudtuk, hogy Jézus nem úgy jött a világunkba, hogy lenne csak egyetlen egy ember is, aki elkerülhetné a vele való szembesülést. Mert ő ama megvetett szegletkő, aki által sokan elesnek, és jegy, akinek [sokan] ellene mondanak; de ő ama egyetlen fundamentum is, aki a mi feltámadásunkra és lelki házzá való felépülésünkre adatott az Isten Izraeljében! Ő az, aki által az éles tör [τό κέντρον, -ου (t o kentron ú) 1) amivel szűrni lehet 2) ösztöke 3) fullánk] minden lelket általhat; hogy sok szív gondolata nyilvánvalókká legyenek! Luk 2:34-35. Mert e világban az Isten egyetlen látható jele egyedül Jézus, a megfeszített Krisztus. „Krisztus nem dicsőségesen ragadatik el a földről a mennybe, hanem keresztre kell jutnia, és ahol a keresztt áll, pont ott van közel a feltámadás. Pont ott, ahol mindenki zavarba jön Istentől, ahol mindenki kétségbe vonja a hatalmát, Isten ott van teljesen, Krisztus ott van eleven közelségben. Ahol csak egy hajszálon múlik, hogy valaki elpártol vagy hű marad, Isten és Krisztus ott van teljesen”⁵ Ott, ahol kivétel nélkül minden ember elesik, Isten ott van jelen, hogy Krisztusban fölemeljen.

Claudia Procula, állítólag ez volt Pilátus feleségének a neve, aki 15 éves volt, amikor megrendezett házasság útján Pilátushoz adták. Az evangélium feljegyzéséből arra gondolhatunk, hogy Claudia figyelmeztetését, azt hogy μηδὲν σοὶ καὶ τῷ δικαίῳ ἐκείνῳ, azaz *semmi dolgod ne legyen ezzel az igazzal* kérését úgy kell értelmeznünk, hogy férje maradjon ki abból a Krisztussal való szembesülésből, amiből törvény, hogy senkinek nem lehet kívülállónak lennie, illetve maradnia, még kevésbé a törvényesség öréül rendelt helytartónak!

Krisztussal kapcsolatosan csak kétféle állapot van, az áldozati bárány-állapot, illetve e bárány mézárásának állapota, nincs harmadik, a semleges, a kezemet mosom külső megfigyelő állapot, ilyen egyáltalán nem létezik.

Az evangélisták tanúságtétele szerint Pilátus hallgatott is a feleségére és sokat ficáncolt [λακτίζω (laktidzó) rúg, rúgkapál, rugdalózik, küszködik], hogy kibújhasson a hurokból, de a tények valósága az lett, hogy minél jobban vergődött, annál jobban gabalyodott bele a reá is kivetett hálóba. Minden kudarcot vallott, amivel csak próbálkozott. Kikérdezte Jézust és ártatlannak találta. Magáról lerázva elküldte Heródeshez, hogy ő ítélkezzen felette, mert hatáskörileg hozzá tartozott. Heródes Jézust semmibe véve visszaküldte hozzá. Arra gondolt, hogy megostoroztatja, mondjuk ki, félholtra vereti, hogy látványával szánalmat ébresszen és szabadon bocsátását, amnesztiáját kérjék tőle az ünnep szokása szerint. Annyira elverték, hogy Ézsaiás szerint, akiknek meg kellett volna szánniuk, nem bírtak reá nézni. Akik pedig a nagy emberkínzó, az ördög fiaiként és tanítványaiként bírták ezt gyomorral, a Barabbás nevét kiáltották, majd azt, hogy Jézus feszítessék keresztfára.

¹ διώκω (dióko) 1) üldöz, zaklat, követ 2) követ, keres, törekszik, gyakorol 3) figyel, leír, beépül 4) bíróság előtt vádol

² ὁ Σαούλ (ho Szaúl) 1) Saul (Sá'úl), héber eredetű tulajdonnév, jelentése: akit kértek. 2) Saul (Károlinál: Saul), Pál apostol héber neve.

³ τό κέντρον, -ου (to kentron ú) 1) amivel szűrni lehet 2) ösztöke 3) fullánk

⁴ Mikor pedig mi mindnyájan leestünk a földre, hallék szót, mely én hozzám szól és ezt mondja vala zsidó nyelven: Saul, Saul, mit kergetsz engem? Nehéz neked az ösztön ellen rugódoznod. Apcs 26:14.

⁵ Ditrich Bonhoeffer in *Jöjj velem Harmat-Luther Kiadó Budapest 2020. old 102. (Április 1)*

Pilátus utolsó kétségbeesett mozdulata, az annyira ismertté lett kézmosása volt, amiben ártatlannak nyilvánította magát az egy igaz ártatlan vérenek kiontása kozmikus perében.

Meggyőződésem, hogy napjaink különös keresztényüldözésének közepette Pilátus az Isten világra kivetett hálójában ficánkoló „nyugati keresztyénnek” egyfajta prototípusa. Menteni akarja az igazságot, a jó hírnevet, a becsületet, a tisztességet és az egy Igazat, de sorra minden egyes csatát elveszít. Elveszítette a szent házasság és a család megvédésének csatáját. Valami hazug szeretetben feloldódott a férfi és a nő különbözősége és egymásra utaltsága, hasonlóképpen az igaz és a hamis, a jó és rossz. A bibliai és hitvallásos alapon álló keresztyén mai divatos jelzője a náci fasiszta, a világellenség, egy ügyesen bemocskolt név. Miért csodálkozunk ezen, hisz éppen ez nagypéntek egyik lényegi sajátossága, hogy az igazat és szentet, a tökéletesen ártatlant gonosztevéként és mindenki ellenségeként ítélik el az önjelölt igazságosztók, majd ölik is meg; az ízig vérig terroristát pedig éljenések közt engedik szabadon. Hát ez a sötétség hatalmának és órájának az igazsága. Ha pedig ez az élő és zöld fának a sorsa, akkor mi a sorsa az elszáradtnak?⁶ Nem véletlen, hogy sokan fejvesztve tépik le magukról ezt a Jézusért rájuk dobott hazugságot és torzulnak Jézus nevetséges karikatúrájává. A jelenség nem újkeletű, már az első keresztyénüldözés idején, sőt az apostolok esetében már a Gecsemáné kertjében (Mt 26: 40) is pontosan ilyen volt. Jézus meghívta Jakabot, Pétert és Jánost, hogy vegyenek részt Istennek az istentelen világ miatti szenvedésében. Tudjuk, akkor ez nem sikerült, egyfelől elaludtak, másfelől Péter a kardjával elkezdett hadonászni, hogy mentse a szerinte még menthető. Szánalmasan méltóságán aluli lett, mint egy kiszáradt fa a puszta közepén. Péter ezt soha nem felejtette el ezért a gyülekezetben így válaszolja meg Jézusnak az elszáradt fa sorsával kapcsolatos kérdését.

„Szeretteim, ne rémüljete meg attól a tűztől, amely próbáltatás végett támadt köztetek, mintha valami réműletes dolog történnék veletek; Sőt, amennyiben részetek van a Krisztus szenvedéseiben, örüljete, hogy az ő dicsőségének megjelenésekor is vigadozva örvendzhessetek. Boldogok [vagytok], ha Krisztus nevéért gyaláznak titeket; mert megnyugszik rajtatok a dicsőségnek és az Istennek Lelke, [amit] amazok káromolnak ugyan, de ti dicsőítete azt. Mert senki se szenvedjen közületek mint gyilkos, vagy tolvaj, vagy gonosztevő, vagy mint más dolgába avatkozó: Ha pedig mint keresztyén [szened], ne szégyellje, sőt dicsőítse azért az Istent. Mert [itt] az ideje, hogy elkezdődjék az ítélet az Istennek házán: ha pedig először mi rajtunk [kezdődik], mi lesz azoknak a végük, akik nem engedelmeskednek az Isten evangéliumának? És ha az igaz [is] alig tartatik meg, hová lesz az istentelen és bűnös? Annak okáért akik az Isten akaratából szenvednek is, ajánlják [neki] lelküket mint hű teremőnek, jót cselekedvén.” 1Pét 4:12-19.

A jó cselekvéséhez a Szentlélek által kapott békesség, összeszedettség, józanság, céltudatosság, hűség, állhatatosság és élő reménység szükséges. Vajon ezek és az ezekhez hasonló dolgok a legfőbb jellemzőink, nemde sokkal inkább a fejvesztett menekülés, az a rémült kényszer, amivel saját létjogosultságunkat akarjuk igazolni? „Mivel Jézus magára vette minden ember bűnét, ezért mindenki, aki felelősen cselekszik, bűnössé lesz. Aki ki akarja vonni magát a bűnért való felelősségvállalás alól, az elszakad az emberi lét végső valóságától, elszakad Jézus Krisztus büntelen bűnhordozásának megváltó titkától, és nem részesül az isteni megigazulásban. Az ilyen ember személyes ártatlanságát a másik ember iránti felelőssége elé helyezi és nem érzékeli azt a reménytelenebb bünt, melyet éppen ezáltal terhel magára. Arra is vak, hogy a valódi büntelenség éppen azáltal bizonyosodik be, hogy a másik emberért

⁶ Mert ha a zöldellő fával ezt teszik, mi történik a szárazzal? Luk 23: 31.

közösséget vállal a bűnével.”⁷ Így lesz századunk az eddig soha nem látott deformált keresztyénség ideje, amiben elveszett az Igazság, akihez vissza lehetne térni, eltűnt az Élet, akinek képére és hasonlatosságára vissza lehetne alakulni és láthatatlan az Út, akin járni és célunkba jutni lehetne.

„Jézus Krisztus által a felelős cselekvés lényegéhez tartozik, hogy a büntelen, önzetlenül szerető ember bűnössé válik.”⁸ Péter nem akart akkor és ott mestere mondva-csinált bűnében osztozva bűnössé válni. A kertben, míg szabója volt, kardoskodott ellene, később a főpap udvarában a tűz mellett, pedig háromszor tagadta meg Jézust.

Pál apostol állapítja meg, hogy „az Írás mindent bűn alá rekesztett, hogy az ígért Jézus Krisztusban való hitből adassék a hívőknek.” Gal 3:22. „Az Isten mindeneket engedetlenség alá rekesztett, hogy mindeneken könyörüljön.” Róm 11:32. „A teremtett világ maga hiábavalóság alá vettetett, nem önként, hanem azért, aki az alá vetette. Azzal a reménységgel, hogy maga a teremtett világ is megszabadul a rothadandóság rabságától az Isten fiai dicsőségének szabadságára. Mert tudjuk, hogy az egész teremtett világ egyetemesen fohászkodik és nyög mind idáig. Nemcsak [ez] pedig, hanem maguk a Lélek zsengejének birtokosai, mi magunk is fohászkodunk magunkban, várván a fiúságot, a mi testünknek megváltását.” Róm 8:20-23.

Istennek ez a világra kivetett hálója, amelyben mindent bűn és hiábavalóság alá rekesztetett, Krisztus. Az Isten egy igaz és örökké élő Messiása körülkerítéséből tehát senki, még oly nagy hal sem, mint Pilátus volt, nem tud kimenekülni! Ez a háló mindenkit térdre kényszerít, azt is, aki álmában viaskodik ellene, és azt is, aki önmaga nárcisztikus szentségében igazságai magaslatain ülve faggatja, vagy kell birokra vele. Azokat is, aki apostoli elszántsággal ihletett igazsággal igaz és szent védőbeszédet tartanak az élet és az igazság vagy éppenséggel önmaguk érdekében. Továbbá azok sem menekülhetnek, akik magával a halállal kötöttek szövetséget, csakhogy megölhessék Jézust. Példa rá a halál egyik zsoldosa és lihegő vérebe, Saul, aki a főpap írásos felhatalmazásával üldözte az anyaszentegyházat, Jézus nyáját és azt hitte, hogy ez az igazi istentisztelet (Ján 16:2). Lássuk meg, hogy ez a későbbi Pál noha briliánsabbnál briliánsabb védőbeszédet tartott, el egészen a császárig a Jézus nyája védelmében, a világ mindeniket lábbal tiporta, kinevette és gúny tárgyává tette. Pál apostol igéi csakis bennünket a sorsában osztozókat erősítheti és vigasztalhatja! Nekünk az örömhír, és az Istennek ereje és megtartó hatalma, minden hívőnek üdvösségére, zsidónak először meg görögnek. Róm 1:16. Mert az Istennek igazsága jelentetik ki abban hitből hitbe, miképpen meg van írva: Az igaz ember pedig hitből él. Róm 1:17.

Az örök törvény pedig így szól:

„Szemet szemért, fogat fogért, kezet kézért, lábat lábért; Égetést égetésért, sebet sebért, kéket kékért (2Móz 21:24-25).” „Törést törésért, (...); amilyen sérelmet ő ejtett másón, olyan ejtessék rajta is!” 3Móz 24:20.

Amilyen bűnnel halálra adtuk Jézust ugyanazzal a bűnnel adatunk halára. Amilyen halállal megöltük Jézust, ugyanazzal a halállal ölettünk meg magunk is. Nem hagyott az Isten csak egyetlen egy megmenekülést, egyetlen egy utat az életre, egyetlen egy győzelmet az örök üdvösségre: a megfeszített Krisztust, hogy általa könyörüljön meg rajtunk, hogy igaz legyen a prófécia, hogy Krisztus Jézus bennünket viszont megsebesítő sebei által gyógyultunk meg (Ézs 53:5), a bennünket viszont megölő halála által meggyünk át a halálból az életbe (Jn 5: 24-25), a bennünket viszont legyőző győzelmében győzünk (Jel 21:7)! Csak az így bűnössé letteknek és

⁷ Ditrich Bonhoeffer: Jöjj velem. Harmath Luther Kiadó Budapest 2020. oldal 99. (Március 30).

⁸ Ditrich Bonhoeffer: Jöjj velem. Harmath Luther Kiadó Budapest 2020. oldal 99. (Március 30).

megölteknek van az Úr feltámadása által új életük; más igazság, más keresztyénség, azaz Krisztus követés pedig nem létezik! Aki tehát önmagát felmentve színpadiasan mossa kezeit, vagy a hazugság vallásos, vagy ateista ideológiáinak engedve, a szívárvány színeibe burkolódzva, ide-oda hajlongva csókol fekete lábakat, Jézus azt nem tudja megsebesíteni a sebeivel és a halálával és így átvinni sem tudja a halálból az életbe. Csak az lesz tiszta, aki magára veszi Jézus ártatlan vérért, és a Krisztus gyalázatát⁹, aki azonosítja magát az átok fájával, az ő kereszthalálával, aki nem akarja túlélni a megfeszített Krisztust, hanem sorsában, ugyanolyan némán és csendben vele tart.

Itt a földön néma sikollyal nyögünk és kiáltunk hozsánnát, azaz, hogy *szabadíts meg a gonosztól*, mert a kígyó és bedugott fülű (Apcs 7:57) süket kígyófajzatjai (Máté 3:7; 12: 34; 23: 33) ebből semmit nem hallnak. Hangot nekünk nem a saját hangszálunk, vagy szívünk ad, hanem egyedül az Isten előtt álló oltár ad! Atyánk csakis eme oltáron¹⁰ keresztül hall és lát bennünket, ahogyan Ő csakis eme oltáron keresztül szól hozzánk! Ennek az oltárnak hangja rendíti meg a szívünket és a teremtett világmindenséget, amikor így szól:

„Ez amaz én szerelmes (Máté 12:18) fiam, akiben én gyönyörködöm.” Máté 3:17. „Őt hallgassátok!” Máté 17:5. Ő pedig ma így szól: „ELVÉGEZTETETT!” Ján 19:30.

Eme mennyei szózat teljessége hívta létre az új eget és új földet, törölte el ugyanakkor az első ég és föld és a tenger igazságtalan, könny áztatta, halál és gyász gyötörte, fájdalommal és kiáltásokkal (Jel 21: 14) teljes első és régi világát (Jel 21:1 és 2Pét 3:13).

Az elvégeztetett [τελέω (teleó)] (Ján 19:30) és „meglett” [γίνομαι (ginomai) 1) lesz, születik, terem 2) létrejön, támad, keletkezik 3) történik, megtörténik, elérkezik, beteljesedik 4) lesz, válik vmivé 5) van, létezik 6) történik] (Jel 21:6), valamint az „íme mindent újjá teszek!” (Jel 21:5) mennyei szózat hozta el nekünk dicső győzelmünket (Jel 21: 7), maradandó, nem kézzel épült városunkat, elmúlhatatlan örökségünket és romolhatatlan (1Pét 1:23) örök fiúságunkat (Jel 21:7), az új Jeruzsálemet, amely az Istentől száll alá a mennyből, elkészítve, mint egy férje számára felékesített menyasszony. Ez a mi Istenünk és Atyánk örök sátora, ahol Urunk, aki az Alfa és az Omega, a kezdet és a vég (Jel 21: 6) mindenkor velünk, emberekkel van, és velünk lakozik, hogy innunk adjon az élet vizének forrásából ingyen, mert az ő népe leszünk, és Isten maga lesz velük, a mi Istenük (Jel 21:2-3).

Hallgassuk hát Őt, aki most így szól hozzánk: Aki legyőzetettvén (Vö.: 2Kor 12:9) győz, örökségül nyer mindent; és annak Istene leszek, és az fiam lesz nekem (Jel 21:7). Ámen.

---

⁹ Menjünk ki tehát ő hozzá a táboron kívül, az ő gyalázatát hordozván. Mert nincsen itt maradandó városunk, hanem a jövődöt keressük. Zsid 13:13-14.

¹⁰ És mikor felnyitotta az ötödik pecsétet, látám az oltár alatt azoknak lelkeit, akik megölettek az Istennek beszédéért és a bizonyágtételért, amelyet kaptak. És kiáltának nagy szóval, mondván: Uram, te szent és igaz, meddig nem ítélsz még, és nem állasz bosszút a mi vérünkért azokon, akik a földön laknak? Akkor adatának azoknak egyenként fehér ruhák; és mondaték nekik, hogy még egy kevés ideig nyugodjanak, amíg beteljesedik mind az [ő] szolgatársaik [nak], mind az ő atyjukfiai [nak száma,] akiknek meg kell öletniök, amint ők is [megölettek]. Azután látám, mikor a hatodik pecsétet felnyitotta, és íme nagy földindulás lőn, és a nap feketévé lőn mint a szőrzsák, és a hold egészen olyan lőn, mint a vér; És az ég csillagai a földre hullának, miképpen a fügefa hullatja éretlen gyümölcsseit, mikor nagy szél rázza. És az ég eltakarodék, mint mikor a papírtekercset összegöngyölyítik; és minden hegy és sziget helyéből elmozdították. És a földnek királyai és a fejedelmek és a gazdagok és a vezérek és a hatalmasak, és minden szolga és minden szabad, elrejték magukat a barlangokba és a hegyeknek kőszikláiba; És mondanak a hegyeknek és a kőszikláknak: Essetek mi reánk és rejtsetek el minket annak színe elöl, aki a királyi székben ül, és a Bárány haragjától: Mert eljött az ő haragjának ama nagy napja; és ki állhat meg? Jel 6:9-17.